

Johann Peter Schmidt

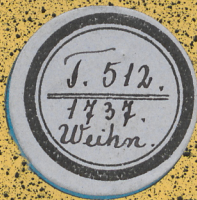
**Programma, quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Petr. Schmidt ...
Divina Beneficia, Jesu Christi Nativitate In Totum Genus Humanum Collata
Diligenter Consideranda Commendat, & Festum Natalitium pie ac religiose
celebrandum ... invitat ...**

Rostochii: Typis Johannis Jacobi Adleri, [1737]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004020783>

Druck Freier Zugang

T. 512.

1737. Weihn.

~~M-1256. 245.~~

PROGRAMMA,
^{quo}
RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
JOHANNES PETR. Schmidt,
UTR. JUR. DOCT. & COD. PROF. PUBL. ORD.
DIVINA BENEFICIA,
JESU CHRISTI
NATIVITATE
IN TOTUM GENUS HUMANUM
COLLATA
DILIGENTER CONSIDERANDA
COMMENDAT,
&
AD FESTUM NATALITIUM
pie ac religiose celebrandum,
QVOSVIS ACADEMIÆ JURIS
DICTIONI SUBJECTOS
omni, quo fas est studio, invitat
exciat & cohortatur.

ROSTOCHII,
Typis JOHANNIS JACOBI ADLERI, SERENISS. PRINCEPS
& ACAD. Typogr.

M. 1256 245

* * * * * *
* * *

Edit iterum, *Cives O. O. honoratissimi*, sacratissimum istud festum, quod pie & merito, *Metro- polin omnium festorum* vocat **CHRYSOSTOMUS** in *Orat. de Philogon*: nimirum, festum natalitium Christi, nox illa sancta, die *Weyh*: i. e. geheiligte Nacht

(a) qua **DEUS** natus est **HOMO**. O! noctem altissimâ mysterii profunditate venerabilem. Hæc est illa nox salutifera, quæ cœlo nos reddidit, quos primorum parentum in nos derivata peccata, æternis digna suppliciis, proscripserant, quæve ad **DEUM** revocavit ex cœlesti Repl. hætenus ejectos & extorres. O! ergo lætam noctem. O! saluberrimos hujus noctis ex nativitate salvatoris mundi, & dulcissimi nostri Immanuelis fructus. Gaudeamus *Fautores ac amici optimi* in hoc natali gaudio, gaudeamus, quod Jôel noster natus sit nobis, quod *filius nobis sit datus*, *Pater futuri seculi*, *Princeps pacis*. *Esaie LX. v. 6. 7.* O! in comparabile & vere divinum munus. Apage nunc gaudia hujus mundi fluxa, quæ variis intermixta luctibus, perbreve durant tempus, imo fugitiva volant. Aliud potius habemus gaudium magis stabile, verum & solidum, quo

(a) *Majores enim Weyhen sacrare dicebant, unde in Rhythmo vetusto Orat. Dom.*

Giwhit si namo thin

Sanctificetur nomen tuum

ECCARD Cateches. Theotisc. p. 60. & HALTAVS Cal. Germ. medii ævi p. 146. § 59.

quo ex *ἐνταφιστὶ τοῦ λόγου* cumulamur; quoniam plenissimum *jus civitatis cœlestis* irato patri reconciliatis, largiter nobis inde comparatur. Excitat ad hæc gaudia *θεοφιλεῖς* ille Paulus ad Philipp. IV. v. 4. Freuet euch in dem HErrn alle wege, und abermahl sage ich, freuet euch: der HErr ist nahe, nec non verbis admodum significantibus basin hujus gaudii, ejusdemque justissimam causam idem exprimit, simulque lætos nobis exponit, quos jucundissima hæcce *sospitatoris nostri* nativitas fert atque affert, fructus: insigne videlicet istud Jus civitatis, sive *indulgentiam naturalitatis & indigenatus cœlestis*. So seyd ihr nun, inquit, nicht mehr Gäste und Frembdlinge, sondern Bürger mit den Heiligen, und Gottes Hausgenossen. Ephes. II. v. 19. Certe, si qua alia, præsertim hæc vocabula: Bürger und Gottes Hausgenossen, optime bonitatis divinæ in exhaustam magnitudinem demonstrant, atque peregregiam inferunt complexionem tot innumerabilium bonorum, & quorumcunque in universum fructuum, qui nativitate dulcissimi nostri salvatoris humano generi sunt parti atque collati. Namque Alludit Apostolus, juris civilis peritissimus (b) ad splendidissimum istud JUS QUIRITIUM, & CIVITATIS *civium Romanorum*, statui & conditioni *peregrinorum* contradistinctum. Et sicuti *peregrinorum* apud Romanos durior erat conditio, & vilissima indignitas, adeo ut sæpius magistratum arbitrio, urbe, in qua precario habitabant, excluderentur

(2

tur

(b) Conf. I. S. STRYKII diff. item WESTENBERGS Orat. de Iprud. Pauli Apostoli JOH. MICHAEL HEINECCIUS de ICtis Christ. prior. Sec. p. II. KIRCKMAYER de Iprud. Apostol. Pauli in art. justif. Dn. MARCHE in specim. Ipr. Paul. Apost. quoad rem tutelarem.

tür, SCHILTER *diff. de Jure peregrinorum*, nec jure regulariter gauderent, nisi ex speciali dispensatione, census, legionis, tributorum, suffragii, petendorum honorum, legitimi domini, mancipii, usucapionis, patriæ potestatis, testamenti factionis, togæ, pronominum &c. Dn. HEINECCIUS in app. ad Libr. I. Syntagm. antiqu. Rom. § 131 sqq.: ex adverso autem civibus Romanis amplissima auctoritas, tantaque existimatio, tantæ prærogativæ atque præcipua reservata erant jura, ut testante BRISSONIO de formul. Roman. Libr. VIII. p. 719. vox ista: CIVIS ROMANUS SUM, vel provocatio ad Jus civitatis Romanæ: Istß auch recht bey euch einen Römischen Menschen ohne Urthel und Recht zu geißeln Actor. XXII. v. 25. implorationis fuerit species, & quidem talis, quæ abs ipsa morte liberare poterat. CICERO in Orat. advers. Verrem I. 7. § V. 146. item ACTOR. Cap. cit. vers. 29. Und der Oberhauptmann fürchtete sich da er vernahm, daß er Römisch war, und er ihn gebunden hatte, sigillatimq; tum I) Jus suffragii ipsis competebat, nec minus II) Jus legum ferendarum, porro IV) Jus connubiorum, testamentorum & contractuum, denique missis ceteris privilegiis, quorum locupletissima est series in SPANHEMII egregio opere: Orbis Romanus, inscripto, HEINECCIO l. c. HILDEBRANDO *diff. de Jure civium originariarum* in præf. V) Immunitas a Dominorum potestate, magistratuum potentia, Tyrannorum imperio, reliqua. Ita Divus Apostolus sub hac voce: Burger omnes atque singulas modò commemoratas hæc præminentias, jura, privilegia, dignitates, honores, una fascia complectitur, indeque, postquam in præcedenti versu 17. disertis istis verbis: Christus ist gekommen, fontem aperuit, ex quo hæ prærogativæ promanaverint; statum fidelium in Christo nobis nato, quam felicissimum deprædicat, atque sum-

summe gloriosum', & omni æternorum thesaurorum genere beatum & frugiferum. Non ergo, *Cives honoratissimi, peregrinorum* (c) classi amplius accensemur, atque acerbo eorundem æstimamur jure, als frembde und auffer der Bürgerschaft Israel, und frembde von den Testamenten der Verheißung. Ephes. II. v. 12. sed huic admirandæ incarnationi tantum dignitatis fastigium, nempe: indigenatum cœlestem referimus acceptum. *Cives* itaque sumus, *cives DEI*, indeque *juris testamentorum* utique participes, nec amplius abs. *his testamentis promissionis* sumus exclusi. Et vox hæc; CIVIS DEI SUM, receptus in divinam civitatem per Dominum meum IESUM CHRISTUM, qui mea tulit & expiavit peccata, omneque solvit debitum, abs æterna nos absolvit & liberat pœna. O! igitur nos terque quaterve beatos. O! beatissimum civium DEI statum, & mellitissimos ex nativitate Dominica fructus. Sed, quid nostrum nunc est, in quos immensæ divinæ benignitatis hi fructus, humanâ omni eloquentiâ majores, largissime effunduntur? qui eminentissimâ prærogativâ civitatis cœlestis nos sumus donati? Veneremur pio stupore magnitudinem amoris, ejusdemque vim incredibilem. Devotis expendamus animis æterna hæc ἐνσπάρκωσις emolumenta, & ardentissimas nostro σῶσις pro hocce, nobis acquisito jure naturalitatis indefinenter agamus gratias. Tranfigamus triduum hoc festum, publicæ pietati & celebrationi nat̃

X 3

Imma-

(c) Statum peregrinorum in Germania atque Gallia descripsit a LUDEWIG diff. de peregrinitate, albinagio, Wildfangiatu & Wärengangis. Conf. etiam B. FRANCKENSTEIN de usis Albinagii in Germania, SPENER in diff. duabus de Jure peregrinorum principum in Germania.

Immanuelis nostri dicatum; omni, qua par est, reverentia, sanctitate, precibusque. Præsertim curæ, cordique nobis sit, ne tanto, tamque præclaro jure *indignos nos* reddamus, eaque propter jura civium originariorum iterum amittamus.

Namque uti in *Rebus publicis terrestribus*, civitatis amissionem post alias causas constituit. I) *MALITIOSA DESERTIO*, non Physica tantummodo, sed etiam moralis. ARNISEU^s de Republ. C. 5. S. 8. si videlicet civis onerum civilium se efficere tentat & præsumit immunem; quandoquidem æquitas ipsa suadet; illum, qui onera omnino evitare contendit, & perceptione quoque commodorum in totum excludi. HILDEBRAND. dissert. supra laud. C. IV. §. 5. deinde II.) *IMPERATA RESIGNATIO*, si nimirum magistratus justis causis ductus e.g. ob contumaciam vel pertinaciam eam, qua debitam obedientiam magistratui Civis non præstat, vel alioquin in eundem peccat, contemptu sc. ac resistantia vel etiam turbatione tranquillitatis publicæ ac similibus facinoribus, d) resignationem immorigeris civibus imponit. HIL-

(d) Quæ similia facinora huc pertineant, ex legibus ac statutis locorum & collegiorum singularibus debent deprobi & sufficit hic provocasse ad *Statutum Hamb. P. I. art. 1. n. 6. it. Lubec. L. I. T. I. art. 6. ibidemque Mevium*, ubi inter modos amittendi juris civitatis, honorum senatoriorum, & dignitatis consularis recusatio connumeratur. Speciatim secundum pervetusta *Academiae nostræ* statuta, eademque *hodiernum* loquentia, ad causas amittendæ civitatis academicæ refertur I) *DENEGATIO MUTUI HONORIS ET BENEVOLENTIÆ*, *Statut. XI* num. verbis: Semutuo honore & benevolentia perse quantur, quod si contra quisquam fecerit, statim ipso facto ab actibus publicis exclusus sit, donec læsis reconciliatus fuerit, qui si nolit admoneri plane

HILDEBR. *ibid.* §. 7. Ita cavendum nobis est, ne talia committamus facta, quibus tristis a civitate cœlesti contrahatur exclusio, inque statum peregrinitatis, der Gäste und Fremdlinge nos iterum detrudamur.
Abfit

plane extra Academiam habeatur. II.) **AFFECTATUM. COREGIMEN.** TIT. STAT. I. *de instaurat. Univ.* §. 2. In uno corpore Academiae sit unum caput, si quis autem, quod abfit, aliud præsumserit erigere caput in eodem corpore, excludatur, nec de cetero pro membro universitatis habeatur. III.) **REVELATIO CELANDORUM.** TIT. V. *de consil. celebr.* §. 10. Quilibet debet & tenetur in omni casu suam propriam vocem, & cujuslibet alterius vocem, in consilio datam, fideliter celare, neque verbo aut alio signo cuicunque revelare sine fraude & dolo, & si quis de contrario convictus fuit, suspendatur de consilio tanquam membrum ineptum & nocivum, nec recipiatur, nisi rigorosa prævia satisfactione, cum obligatione, & cautione sufficienti de silentii excessu præcavendo. Et si non fuit emendatus, suo stipendio privetur cum effectu. IV.) **CONTUMACIA CUM INOBEDIENTIA ADVERSUS RECTOREM CONJUNCTA.** TIT. id. §. II. Statuimus & inviolabiliter volumus observari, quod, si displicentia & dissensio turbativa inter aliquos de consilio universitatis fuit orta, aut inter aliquos superiores qui non sunt de consilio universitatis, Rector partes seorsim citabit. Instet diligenter pro discordiarum amicabili unione, increpet, redarguat, hortetur pro pace. Et, si finaliter aliqua partium obstinata fuit & pertinax in rancore, primo ad tempus suspendatur, & si in contumacia & rebellionem perseveravit, absque ulteriori patientia ab universitate excludatur cum effectu. V.) **INGESTIO IN JURA FACULTATUM.** TIT. VII. *de ord. Facult.* §. 2. Item nullus detrahat Facultati cuiquam in collationibus, in lectionibus, in principiis. Si quis de opposito convictus fuit, si sit magister vel Doctor; sit actu suspensus ab actibus Universitatis, donec secundum dictamen consilii emendam sufficientem fecit Universitati, & facultati quam

offen-

Abſit omnis inobedientia adverſus præcepta DEI, ſi-
 mus potius Cives pii honeſti, juſti atque morigeri,
 fugiamus omni ſtudio peccata quæcunque, quibus
 DEUS a nobis ſejungitur. Abſit omnis animus con-
 tumax, abſit malitioſa iſta deſertio, quâ oneribus, quæ
 civem manent Chriſtianum, ſubtrahere nos velimus.
 Nam qui DEI vult diſcipulus, ita & civis eſſe, illum
 oportet ſuam ferre crucem, ſua ferre onera civilia.
 Agitedum igitur O! mei, audiviſtis quanta & qualia
 nativitate noſtri Domini JEſu Chriſti in vos omnes
 atque ſingulos collata ſint beneficia, &, uti Imperator
 Caracalla, omnes qui ſunt in Imperio Romano, cives
 Romanos effecit l. 17. ff. de ſtatu hom: ita in nume-
 rum civium cœleſtium per Chriſtum natum vos eſſe
 aſſumptos. Audiviſtis etiam quod veſtrum ſit officium.
 Sedulo igitur vos nunc exhortor & ſerio, quod mo-
 nitis piâ quadam probitatis æmulatione obtemperare
 nulli deſinatis, veſtraque officia ſanctè diligenterque
 exſequamini, ne jus civitatis cœleſtis iterum perdatis,
 & ſtatu peregrinorum voſmet denuo tradatis. Et,
 quod ultimum, lieben Brüder freuet euch, ſeyd vollen-
 kommen, habt einerley Sinn, ſeyd friedsahm, ſo wird
 Gott der Liebe und des Friedens mit euch ſeyn.
 |Epist. ad Corinth. 2da C. XIII. v. II.

offendit. Et ſi emendare non curavit infra menſem, a
 tempore declarationis ſuſpenſionis, ad arbitrium conſilii
 penitus ab univerſitate ſit excluſus. VI) CONTRAVENTIO OR-
 DINAT. ACADEMIÆ. TIT. id. §. 5. Item nullus Magiſter
 vel Doctör præſumat contra ordinationes vel conſuetudi-
 nes in Univerſitate tentas aut Sancitas - - - ſub pœna per-
 petuæ excluſionis ab univerſitate & centum florenorum Re-
 nſium. Cetera.

[P. R. Subſigillo' Academiae Anno' MDCCXXVII,
 Ipſo Nativitatis feſto.

W (O) W

HILDEBR. *ibid.* §. 7. Ita cavendum nobis
lia committamus facta, quibus tristis a civi
lesti contrahatur exclusio, inque statum peregr
der Gäste und Frembdlinge nos iterum detr

plane extra Academiam habeatur. II.) **AFFECTATU**
GIMEN. TIT. STAT. I. de instaurat. Univ. §. 2.
corpore Academiae sit unum caput, si quis aut
abfit, aliud praesumerit erigere caput in eode
re, excludatur, nec de cetero pro membro universi
tur. III.) **REVELATIO CELANDORUM. TIT. V.**
celebr. §. 10. Quilibet debet & tenetur in omni
am propriam vocem, & cujuslibet alterius vocem,
datam, fideliter celare, neque verbo aut alio signi
que revelare sine fraude & dolo, & si quis de
convictus fuit, suspendatur de consilio
membrum ineptum & nocivum, nec recipiat
rigorosa praevia satisfactione, cum obligatione,
sufficienti de silentii excessu praecavendo. Et
emendatus, suo stipendio privetur cum effectu.
TUMACIA CUM INOBEDIENTIA ADVERSUS RA
CONJUNCTA, TIT. id. §. II. Statuimus & inviola
lumus observari, quod, si displicentia & dissen
tiva inter aliquos de consilio universitatis fuit
inter aliquos superiores qui non sunt de consili
sitatis, Rector partes seorsim citabit. Instet
pro discordiarum amicabili unione, increpet,
hortetur pro pace. Et, si finaliter aliqua parti
nata fuit & pertinax in rancore, primo ad tem
datur, & si in contumacia & rebellionem persevera
ulteriori patientia ab universitate excludatur cum effectu.
GESTIO IN JURA FACULTATUM. TIT. VII. de
§. 2. Item nullus detrahat Facultati cuiquam
tionibus, in lectionibus, in principiis. Si quis
fito convictus fuit, si sit magister vel Doctor; sit ad
ab actibus Universitatis, donec secundum dictam
emendam sufficientem fecit Universitati, & facu

